

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини №4

«Затверджую»
В.о. проректора з науково-педагогічної роботи
професор Світлана Котюжинська

ПРОГРАМА ВИБІРОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТАКТИКА ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ОСНОВНИХ ФОРМ
ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ
(назва навчальної дисципліни)

підготовки: **докторів філософії на III освітньо-науковому рівні**
(назва рівня вищої освіти)

галузь знань: **22 «Охорона здоров'я»**
(шифр та назва галузі знань)

спеціальності: **222 Медицина**
(код та найменування спеціальності)

Розробники:

Зав. кафедри внутрішньої медицини №4:
д.мед.н., професор Н.А. Золотарьова.

Доцент кафедри внутрішньої медицини №4:
к.мед.н. Соломко О.В.

Одеса 2022

Вступ

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Тактика діагностики та лікування основних форм ішемічної хвороби серця» складена на підставі освітньо-професійної програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки докторів філософії зі спеціальності 222 «Медицина» ОНМедУ, затвердженою Вченою Радою ОНМедУ від 31.08.2022 року (протокол № 1).

Програму обговорено на засіданні кафедри внутрішньої медицини №4 «29» серпня 2022 р. (протокол № 1).

Завідувачка кафедри, д.мед.н. проф.

Золотарьова Н.А.

Програму ухвалено на засіданні предметно-циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін «30» серпня 2022 р. (протокол №1).

Голова предметної циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін,

Завідувачка кафедри, д.мед.н., проф.

Мацегора Н.А.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Програма вибіркової навчальної дисципліни стосується діагностики, диференційної діагностики та лікування різних форм ішемічної хвороби серця (ІХС).

Програма вибіркової навчальної дисципліни визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг, необхідний для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання, та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Вибіркова навчальна дисципліна «Тактика діагностики та лікування основних форм ішемічної хвороби серця» складається з 4 кредитів ЄКТС (120 годин): у кожному кредиті по 15 аудиторних годин та 15 годин для самостійної роботи; усього 60 аудиторних годин та 60 годин для самостійної роботи.

Предметом вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Тактика діагностики та лікування основних форм ішемічної хвороби серця» є характерні клінічні прояви різних форм ішемічної хвороби серця, сучасні методи та алгоритми діагностики та принципи лікування ІХС, що базується на принципах доказової медицини.

Міждисциплінарні зв'язки: базуються на вивченні здобувачами нормальної та патологічної клінічної анатомії, гістології, загальної та клінічної патологічної фізіології, фармакології, загальної фармації та клінічної фармакології, пропедевтики внутрішніх хвороб, сімейної медицини, променевої діагностики, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами та формувати уміння застосовувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

1. Мета та завдання вибіркової навчальної дисципліни «Тактика діагностики та лікування основних форм ішемічної хвороби серця»

1.1 Метою вибіркової навчальної дисципліни є підготовка фахівців, які є здатними компетентно розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницької інноваційної діяльності при плануванні та виконанні власних досліджень та підготовки докторів філософії до якісного виконання функціональних обов'язків, пов'язаних з діагностикою, диференційною діагностикою та лікуванням основних форм ішемічної хвороби серця.

1.2 Основними завданнями вибіркової навчальної дисципліни є:

1) надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо етіології та патогенезу, факторів ризику, класифікації та основних клінічних проявів гострих та хронічних форм ішемічної хвороби серця;

2) надання здобувачам ступеня доктора філософії знань відносно сучасних лабораторних та інструментальних методів діагностики ішемічної хвороби серця, основних алгоритмів обстеження та диференційної діагностики різних форм ішемічної хвороби серця

3) надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо сучасних методів лікування основних форм ішемічної хвороби серця, що базуються на принципах доказової медицини, алгоритму раціонального вибору методу лікування та лікарських препаратів для гострих та хронічних форм ІХС.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти).

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми «Медицина» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ОНМедУ, 2020), дисципліна забезпечує набуття аспірантами компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми, проводити незалежне оригінальне наукове дослідження та здійснювати педагогічну, професійну, дослідницьку та інноваційну діяльність в галузі медицини.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та загальнокультурного рівню.

ЗК 2. Вміння працювати автономно, з дотриманням дослідницької етики, академічної доброчесності та авторського права.

ЗК 3. Навички до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність до спілкування і роботи у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК 5. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати нові ідеї.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 7. Вміння планувати та управляти часом.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Глибокі знання і систематичне розуміння предметної області за напрямом та тематикою наукових досліджень у галузі медицини, майбутньої професійної діяльності у сфері вищої медичної освіти.

СК 2. Здатність до визначення потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень, формулювати дослідницькі питання, генерувати наукові гіпотези у сфері медицини.

СК 3. Здатність розробляти та управляти науковими проектами у сфері медицини.

СК 4. Здатність обирати методи та критерії оцінки досліджуваних феноменів та процесів в галузі медицини відповідно до цілей та завдань наукового проекту.

СК 5. Володіння сучасними методами наукового дослідження.

СК 6. Здатність проводити коректний аналіз та узагальнення результатів наукового дослідження.

СК 7. Здатність інтерпретувати можливості та обмеження дослідження, його роль у суспільстві.

СК 8. Впровадження нових знань (наукових даних) в освітній процес та практику охорони здоров'я.

СК 9. Оприлюднення результатів наукових досліджень в усній і письмовій формах відповідно до національних та міжнародних стандартів.

СК 10. Організовувати та реалізовувати педагогічну діяльність у вищій медичній освіті, керувати науково-педагогічним (науковим) колективом.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Застосовувати науково-професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування.

ПРН 2. Демонструвати знання методології дослідження в цілому і методів певної сфери наукових інтересів, зокрема.

ПРН 3. Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми з науковою точністю критично, самостійно і творчо.

ПРН 4. Виявляти не вирішені проблеми у предметній області медицини та визначати шляхи їх вирішення.

ПРН 5. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.

ПРН 6. Самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних.

ПРН 7. Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі медицини.

ПРН 8. Виконувати та вдосконалювати сучасні методики дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності.

ПРН 9. Винаходити нові способи діагностики, лікування та профілактики захворювань людини.

ПРН 10. Використовувати результати наукових досліджень в медичній практиці, освітньому процесі та суспільстві.

ПРН 11. Інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому.

ПРН 12. Представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому, відповідно до національних та міжнародних стандартів.

ПРН 13. Управляти роботою колективу студентів, колег, міждисциплінарної команди.

ПРН 14. Організовувати навчання учасників освітнього процесу при виконанні наукової та освітньої діяльності та впливати на їх соціальний розвиток.

ПРН 15. Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення.

ПРН 16. Використовувати етичні принципи в роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами, дотримуватися наукової етики.

ПРН 17. Демонструвати академічну доброчесність та діяти відповідальність щодо достовірності отриманих наукових результатів.

Результати навчання для дисципліни.

Аспірант (здобувач) має знати:

- Етіологію, патогенез, сучасну класифікацію, фактори ризику ішемічної хвороби серця;
- Клінічні прояви, особливості перебігу та можливі ускладнення основних форм ІХС, в тому числі особливості перебігу в різних вікових групах, гендерні, при коморбідних та поліморбідних станах;
- Сучасні методи клінічного та лабораторно-інструментального обстеження хворих з різними формами ІХС, критерії діагнозу різних форм ІХС;
- Сучасні алгоритми лікування основних форм ІХС, принципи раціонального вибору методів лікування та призначення лікарських засобів, фармакологічну характеристику основних класів лікарських препаратів та механізми їх дії.

Аспірант (здобувач) має вміти:

- Провести опитування пацієнта з ІХС, виявити фактори ризику;
- Провести повне фізикальне обстеження (огляд, пальпація, перкусія, аускультация);
- Оцінити стан пацієнта для прийняття рішення про обсяг та вид оптимальної медичної допомоги, сформулювати попередній діагноз;
- Визначити необхідний об'єм обстеження з урахуванням сучасних стандартів, прогнозу захворювання та програмою диференційної діагностики хвороби;
- Інтерпретувати результати обстеження, сформулювати клінічний діагноз;
- Розробити план лікування з урахуванням особливостей перебігу хвороби та її попереднього лікування;

2. Структура вибіркової навчальної дисципліни «Тактика діагностики та лікування основних форм ішемічної хвороби серця»

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	Усього	У тому числі	
		Прак.	Самост. робота
Змістовий модуль № 1. Поширеність ішемічної хвороби серця, фактори ризику, сучасна класифікація. Огляд основних діагностичних методів ІХС.			
Актуальність проблеми ішемічної хвороби серця. Поширеність ішемічної хвороби серця. Основні фактори ризику ішемічної хвороби серця.	16	8	8
Класифікація ішемічної хвороби серця. Огляд основних методів діагностики ішемічної хвороби серця.	12	6	6
Змістовий модуль №2. Основні форми ішемічної хвороби серця, їх діагностика та			

<i>лікування.</i>			
Сучасний алгоритм діагностики стабільної ішемічної хвороби серця.	16	8	8
Підходи до лікування стабільної ішемічної хвороби серця з позиції доказової медицини.	20	10	10
Сучасні принципи діагностики гострих коронарних синдромів.	14	8	6
Стратегія ведення пацієнтів з гострими коронарними синдромами. Основні групи препаратів та методи лікування.	8	4	4
Ведення пацієнтів з гострим коронарним синдромом та стійкою елевацією сегмента ST	16	8	8
Ведення пацієнтів з гострим коронарним синдромом без стійкої елевації сегмента ST	8	4	4
Ускладнення ішемічної хвороби серця. Особливості ведення хворих с серцевою недостатністю на фоні ішемічної хвороби серця.	10	4	6
Разом:	120	60	60

3. Теми семінарських занять вибіркової навчальної дисципліни «Тактика діагностики та лікування основних форм ішемічної хвороби серця»

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Актуальність проблеми ішемічної хвороби серця. Поширеність ішемічної хвороби серця в Україні та світі.	4
2.	Основні фактори ризику ішемічної хвороби серця. Нові фактори ризику ІХС.	4
3.	Класифікація ішемічної хвороби серця. Класифікація основних форм ІХС та їх ускладнень.	2
4.	Огляд основних сучасних методів діагностики ішемічної хвороби серця.	4
5.	Сучасний алгоритм діагностики типових форм стабільної ішемічної хвороби серця (стенокардія напруги).	4
6.	Сучасний алгоритм діагностики при атипових проявах стабільної ішемічної хвороби серця.	4
7.	Алгоритми лікування стабільної ішемічної хвороби серця з позиції доказової медицини.	6
8.	Огляд основних сучасних протоколів з лікування стабільної ішемічної хвороби серця.	2
9.	Основні класи препаратів, що застосовуються для лікування стабільних форм ІХС.	2
10.	Сучасні принципи діагностики гострих коронарних синдромів	2
11.	Основні інструментальні методи діагностики та критерії гострих коронарних синдромів.	4
12.	Основні лабораторні методи діагностики та критерії гострих коронарних синдромів.	2
13.	Тактика ведення пацієнтів з гострими болем у грудях.	2
14.	Основні групи препаратів та методи лікування гострих коронарних синдромів.	2

15.	Ведення пацієнтів з гострим коронарним синдромом та стійкою елевацією сегмента ST. Стратегія та методи коронарної реваскуляризації.	4
16.	Рациональний вибір медикаментозної терапії у хворих з гострим коронарним синдромом та стійкою елевацією сегмента ST.	4
17.	Ведення пацієнтів з гострим коронарним синдромом без стійкої елевації сегмента ST	2
18.	Стратифікація ризику, інвазивний та консервативний підходи щодо ведення пацієнтів з гострим коронарним синдромом без стійкої елевації сегмента ST	2
19.	Ускладнення ішемічної хвороби серця.	2
20.	Особливості ведення хворих с серцевою недостатністю на фоні ішемічної хвороби серця.	2
	Разом	60

4. Теми самостійних робіт вибіркової навчальної дисципліни «Тактика діагностики та лікування основних форм ішемічної хвороби серця»

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Поширеність основних форм ішемічної хвороби серця в Україні. Шкали та калькулятори кардіоваскулярного ризику.	4
2.	Вплив на основні фактори ризику ішемічної хвороби серця. Поняття первинна профілактика ІХС. Основні сучасні рекомендації щодо здорового способу життя, дієти та фізичної активності.	4
3.	Огляд та визначення показань до додаткових методів обстеження хворих з різними формами ішемічної хвороби серця (МРТ, КТ, визначення коронарного кальцію та ін.).	6
4.	Навантажувальні тести. Показання, протипоказання, методика проведення.	8
5.	Алгоритми лікування стабільної ішемічної хвороби серця.	4
6.	Немедикаментозні методи лікування стабільної ішемічної хвороби серця. Поняття реваскуляризації, визначення показань, протипоказів та оптимального методу реваскуляризації.	6
7.	Сучасні алгоритми діагностики гострих коронарних синдромів. Шкали ризику (GRACE, TIMI)	4
8.	ЕКГ критерії гострих коронарних синдромів.	2
9.	Ведення пацієнтів з гострим коронарним синдромом та стійкою елевацією сегмента ST.	4
10.	Тактика ведення пацієнтів з ускладненнями гострого коронарного синдрому.	4
11.	Особливості ведення хворих з гострим коронарним синдромом та необструктивним ураженням коронарних артерій.	4
12.	Стратегія ведення пацієнта, що переніс гострий коронарний синдром після виписки із лікарні.	4
13.	Поняття вторинна профілактика. Показання для консультації кардіохірурга. Показання для імплантації механічних пристроїв.	6
	Разом	60

5. Методи навчання

Викладання вибіркової навчальної дисципліни «Тактика діагностики та лікування основних форм ішемічної хвороби серця» *на практичних заняттях* забезпечується методичними розробками для кожного практичного заняття, наочними засобами навчання для кожного заняття (презентації, відеолекції), інформаційним ресурсом кафедри, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Самостійна робота при вивченні вибіркової навчальної дисципліни забезпечується методичними розробками з самостійної роботи, наочними засобами навчання (відеолекції, презентації), інформаційним ресурсом кафедри, тематикою самостійних робіт, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Підсумковий контроль не проводиться, вивчення дисципліни завершується заліком на останньому практичному занятті.

6. Форми оцінювання

- тести вхідного та заключного контролю рівня знань за темою практичного заняття;
- усна відповідь на питання за матеріалом поточної теми;
- розв'язання типових і нетипових клінічних ситуаційних задач;
- контроль практичних навичок;
- підсумковий залік.

7. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують аспіранти

Наприкінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих аспірантом оцінок за традиційною шкалою, округлене до двох знаків після коми.

До підсумкового контролю (заліку) аспірант (пошукувач) допускаються лише при відсутності академічної заборгованості і середньому балу за поточну навчальну діяльність не менше 3,00.

Оцінка за дисципліну середнім арифметичним всіх поточних оцінок (розраховується як число, округлене до двох знаків після коми, наприклад, 4,76):

Отриманий середній бал за дисципліну конвертується в оцінку за 200-бальною шкалою шляхом помноження середнього арифметичного на 40. Дисципліна зараховується аспіранту (пошукувачу), якщо він набрав не менше 120 балів.

Шкала оцінювання рівня опанування дисципліни

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	
185 – 200	Відмінно	5
151 – 184	Добре	4
120 – 150	Задовільно	3
<120	Незадовільно	2

8. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з вибіркової дисципліни «Тактика діагностики та лікування основних форм ішемічної хвороби серця».
2. Лекції з дисципліни (тексти, презентації, відео лекції).
3. Методичні розробки для аспірантів (пошукувачів) для практичних занять.
4. Питання та завдання для поточного контролю знань і вмінь аспірантів.
5. Підручники та навчальні посібники.
6. Наукові роботи професорсько-викладацького складу кафедри та інших дослідників.
7. Збірник тестових завдань; електронний банк тестових завдань, ситуаційні завдання у складі методичних розробок для студентів.
8. Алгоритми виконання основних практичних навичок та вмінь.

9. Рекомендована література

Основна (базова):

1. Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини: підручник. Том 2. Захворювання системи кровообігу. Ревматичні хвороби. Захворювання нирок. Загальні питання внутрішньої медицини / Передерій В.Г., Ткач С.М.– Вінниця:Нова книга. 2018. – 640 с.
2. Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини: підручник. Том 3. Диференціальний діагноз і ведення хворих у клініці внутрішньої медицини. Гострі та невідкладні стани у клініці внутрішньої медицини / В.Г.Передерій, С.М.Ткач – Вінниця:Нова книга. 2018. – 640 с.
3. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування / За ред. проф. В.М. Коваленка, проф. М.І. Лутая, проф. Ю.М.Сіренка. – К.: МОРІОН, 2020. - 240 с.
4. Скибчик В.А. Практичні аспекти сучасної кардіології. Видання 2. Доповнене. Навчальний посібник / В.А.Скибчик, Т.М.Соломенчук.- Львів:Мс.2019.- 416 с.

5. Невідкладна допомога в кардіології. Навчальний посібник // за ред. Долженко М.М.- К. Наукова думка. - 2018. – 412 с

6. Внутрішні хвороби: нац. підручник. у 2 частинах. Ч 1. Розділи 1-8 /Л.В.Глушко, С.Ф.Федоров, І.М. Скрипник, М.М.Островський // за ред. Л.В.Глушка-К.:Медицина. 2019. - 680 с.

Допоміжна

1. Internal medicine :Part 1: textbook for English-speaking students of higher medical schools / ed. by M. A. Stanislavchuk, V. K. Sierkova. - Vinnytsya : Nova Knyha, 2019. - Р. 1 : Cardiology. Rheumatology. Hematology. - 407 p.

2. Family Medicine in 3 books. Book 2. Symptoms and syndromes in clinical course of Internal Diseases. / edited by O.M.Hyrina, professor L.M.Pasiyeshvili. Медицина, 2018. - 376 p.

3. Harrison's Principles of Internal Medicine Self-Assessment and Board Review, 19th Edition by Stephen L. Hauser, Charles Wiener, Anthony S. Fauci, Cynthia Brown and Dennis L. Kasper. 2017. 672 p.

4. The Johns Hopkins Internal Medicine Board Review : Certification and Recertification by Redonda Miller, Bimal Ashar, Stephen Sisson and Johns Hopkins Hospital. 2015. 720 p.

5.Функціональна діагностика / О.Жарінов, Ю.Іванів, В.Куць.- К.: Четверта хвиля.-2018.-732 с.

6.Фармакологія: підручник для студ. мед. ф-тів / Чекман І.С., Горчакова Н.О., Казак Л.І. [та ін.]; за ред. проф. І.С.Чекмана. – Вид. 4-те. – Вінниця: Нова книга, 2017. – 784 с.

7. Рекомендації Асоціації кардіологів України з діагностики та лікування хронічної серцевої недостатності (2017) / Л.Г. Воронков, К.М. Амосова, Г.В. Дзяк [та ін.] // Серцева недостатність та коморбідні стани. – 2017. –№1. – Дод. №1. – С. 1-64.

8. Наказ МОЗ України №384 від 24.05.2012 р. «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Артеріальна гіпертензія».

9. Наказ МОЗ України №994 від 02.03.2016 р. «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Стабільна ішемічна хвороба серця».

10. Наказ МОЗ України №164 від 03.03.2016 р. «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної, третинної медичної допомоги та медичної реабілітації "Гострий коронарний синдром без елевації сегмента ST"».

11. Тромбоемболія легеневої артерії / Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах [Електронний ресурс] //ДЕЦМОЗУ–2014. – Режим доступу до ресурсу: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/akn_tla.pdf

10. Інформаційні ресурси

1. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Рекомендації Української Асоціації Кардіологів
<https://strazhesko.org.ua/metodichni-rekomendatsiyi/>
3. Сайт європейського товариства кардіологів <https://www.escardio.org/>
4. ESC Guidelines for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation The Task Force for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation of the European Society of Cardiology (ESC) // 2017.
<https://www.escardio.org/Guidelines/Clinical-Practice-Guidelines/Acute-Myocardial-Infarction-in-patients-presenting-with-ST-segment-elevation-Ma>
5. 2020 Acute Coronary Syndromes (ACS) in Patients Presenting without Persistent ST-Segment Elevation (Management of) Guidelines. ESC Clinical Practice Guidelines// 2020.
<https://www.escardio.org/Guidelines/Clinical-Practice-Guidelines/Acute-Coronary-Syndromes-ACS-in-patients-presenting-without-persistent-ST-segm>
6. 2019 ESC Guidelines on Chronic Coronary Syndromes // 2019.
<https://www.escardio.org/Guidelines/Clinical-Practice-Guidelines/Chronic-Coronary-Syndromes>
7. Рекомендації Європейського товариства кардіологів (2019), щодо первинної профілактики серцево-судинних захворювань. -
<http://www.webcardio.org/novi-rekomendatsiji--2019-r-ahaacc-cvd--pervynna-profilaktyka-sertsevo-sudynnykh-zakhvoryuvan.j.aspx>
8. Український кардіологічний портал <http://ukrcardio.org/>
9. Ресурс по прогнозированию межлекарственных взаимодействий (основан на инструкциях FDA, на английском языке) URL:
<http://www.drugs.com>
10. Ресурс лікарських засобів «Компендіум» <http://compendium.com.ua>
Державний Експертний Центр МОЗ України (Накази МОЗ)
<http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_152_nakaz_ihs.pdf